

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum error inconuenienter ponatur impedimentum matrimonij? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Ad nonum dicendum, quod condiciones particularium personarum in singulari sunt infinitæ, sed in generali possunt reduci ad certum numerum: sicut in medicina patet, & in omnibus artibus operatiuis, quæ sunt particularium, in quibus & actus considerantur & condiciones.

QVÆST. LI.

De impedimento erroris, in duos articulos diuisa. Binde considerandum est de impedimentis matrimonij in speciali. Et primo de impedimento erroris.

¶ Circa quod queruntur duo.

¶ Primo, utrum error de sui natura matrimonium impediat?

¶ Secundo, quis error?

ARTIC. I.

Utrum error conuenienter ponatur impedimentum matrimonij?

206

Tho. 4. d.

30. q. 1.

ar. 1. et 2.

* q. 45.

ar. 5.

¶ lib. 3.

c. 1.

lib. 9. de

Trin. ca.

31. to. 3.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod error non debeat poni matrimonij impedimentum per se. Consensus enim, qui est causa efficiens matrimonij*, impeditur, sicut & voluntarium. Sed voluntarium, secundum Philosophum in 3. Ethic. impeditur impediri per ignorantiam, quæ non est idem quod error: quia ignorantia nullam cognitionem ponit, sed error ponit: eo quod approbare falsa proponit, sit error, secundum August. * Ergo non debet hic poni impedimentum matrimonij, error, sed magis ignorantia.

¶ 2 Præterea, Quod de sui natura potest impedire matrimonium, habet contrarietatem ad bonum matrimonij. Sed error non est huiusmodi. Ergo error de sui natura non impedit matrimonium.

¶ 3 Præterea, Sicut consensus requiritur ad matrimonium, ita intentio requiritur ad baptismum. Si aliquis baptizat Ioannem, & credit baptizatum, tamen, nihilominus Ioannes vere baptizatus est. Ergo error non excludit matrimonium.

¶ 4 Præterea, Sicut consensus requiritur ad matrimonium, ita intentio requiritur ad baptismum. Si aliquis baptizat Ioannem, & credit baptizatum, tamen, nihilominus Ioannes vere baptizatus est. Ergo error non excludit matrimonium.

¶ 4 Præterea, Inter Liam & Iacob fuit verum matrimonium. Sed ibi fuit error. Ergo error non excludit matrimonium.

SED contra est, quod in Digestis * dicitur, Quid contra est consensui, quam error? Sed consensus requiritur ad matrimonium. Ergo error matrimonium impedit.

¶ Præterea, Consensus aliquid voluntarium nominatur. Sed error impedit voluntarium: quia voluntarium, secundum Philos. †, & Gregorium * Nisenum, a Damasceno † est, cuius principium est in aliquo genere singularia, in quibus est actus: quod erranti non competit. Ergo error matrimonium impedit.

RESPONDEO dicendum, quod quicquid impedit matrimonium de sui natura, impedit & effectum similiter. Consensus autem est causa matrimonij, ut dictum est: ideo quod euacuat consensum, euacuat matrimonium. Consensus autem voluntaris est actus, qui præsupponit actum intellectus: deficiente autem primo, sequitur defectus error cognitionem impedit, sequitur etiam in ipso consensu defectus; & per consequens in matrimonio: & sic error de iure naturali habet quod impedit matrimonium.

Ad primum ergo dicendum, quod ignorantia differt simpliciter loquendo ab errore: quia ignorantia sui ratione non importat aliquem cognitionis defectum: sed error ponit iudicium rationis peruersum in aliquo. Tamen quantum ad hoc, quod est impedimentum voluntarium, non differt, utrum dicatur ignorantia vel error: quia nulla ignorantia potest impedire voluntarium, nisi quæ habet errorem adiunctum; quod actus voluntatis præsupponit affirmationem iudicij de aliquo in quod fertur: unde si est ibi ignorantia, oportet ibi esse errorem: & ideo etiam error error quasi causa proxima.

Ad secundum dicendum, quod quamuis non contrarietur secundum se matrimonio; contrariatur ei

*hoc argu. habet
Erat. cau
sa 29. q. 1
* in dig.
de iurisd.*

*omn. iud.
L. Si per
errorem.
† Arist.
lib. 3. eth.
c. 1.*

** Gregor.
Niss. li. 5.
c. 3.
† Damasc.
li. 2. c. 29
q. 45. a. 2*

*erroris
& igno-
rantia de
criminali.*

ei tamen quantum ad causam suam.

Ad tertium dicendum, quod character baptis-
mi non causatur ex intentione baptizantis directe, sed
ex elemento materiali exterius adhibito. Intentione
autem operatur solum, ut dirigens elementum materia-
le ad effectum proprium: sed vinculum conjugale ex
ipso consensu causatur* directe: & ideo non est simile.

Ad quartum dicendum, quod sicut Magist. 10. d. 4.
sententiarum dicit ¶ 2. Matrimonium quod fuit inter
Liam & Jacob, non fuit perfectum ex ipso concuba-
tu, qui ex errore contigit; sed ex consensu qui post-
modum accessit: tamen uterque a peccato excusatur,
ut patet in eadem distinctione*.

ARTIC. II.

Vtrum omnis error matrimonium impediat?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod
omnis error matrimonium impediat, & non solum
error conditionis aut personæ, ut in littera* dicitur.
Quia quod convenit alicui secundum se, convenit ei
secundum totum suum ambitum. Sed error de situa-
tura habet quod matrimonium impediat, ut dicitur
est*.

¶ 2. Præterea, Si error, in quantum huiusmodi
matrimonium impedit, maior error magis debet
impedire. Sed maior est error fidei, qui est in hæresibus
non credentibus hoc sacramentum, quam error personæ.
Ergo magis debet impedire, quam error personæ.

¶ 3. Præterea, Error non evacuat matrimonium
nisi in quantum tollit voluntarium. Sed ignorantia
cuiuslibet circumstantiæ voluntarium tollit, ut patet
in 3. Ethic.* Ergo non solum error conditionis, sed
personæ, matrimonium impediunt.

¶ 4. Præterea, Sicut conditio servitutis aliquid est
annexum accidens personæ: ita qualitas corporalis
aut animi. Sed error conditionis impedit matrimo-
nium. Ergo eadem ratione error qualitatis aut situa-
tionis.

¶ 5. Præterea, Sicut ad conditionem personæ pro-

*ut dicitur
est, q. 45.
ar. 1.
lib. 4.
sent. d. 30
S. A. in
med.
* li. 4. ser.
d. 30 eo-
dem S. A.
207
* lib. 4.
sent. d. 30
S. A.
art. præc.
lib. 3. c. 1.
lib. 3. c. 1.*

...seruic
...aut * f
...conditio
...monium
...Præte
...etiam di
...tra dice
...marin
...modi d
...SED cont
...monium in
...tractus, i
...re venditi
...non in
...impedi
...Prætere
...os ille er
...Sed gra
...Ergo pri
...Prætere
...nem se cre
...eo comm
...non pol
...redit: f
...personæ
...RESPONDI
...ad inuolunt
...ia habet
...Error a
...circumst
...differenti
...percutiar
...em esse, no
...sed si cred
...le percuti
...a diligen
...turo impe
...matrimo
...suppleme